Uyarlanm?? Cep Telefonu Kullan?m Al??kanl?klar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uyarlanm?? Cep Telefonu Kullan?m Al??kanl?klar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32352

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uyarlanm?? Cep Telefonu Kullan?m Al??kanl?klar? Ölçe?i (AMPUH), cep telefonu kullan?m?na ili?kin al??kanl?klar? ve potansiyel sorunlu kullan?m örüntülerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu giri?, ?enol-Durak ve Durak (2019) taraf?ndan gerçekle?tirilen, ölçe?in Türk ö?renciler ve yeti?kinler üzerindeki kültürel uyarlama çal??mas?na dayanmaktad?r. Çal??ma, özgün ölçe?in (AMPUH) ve Uyarlanm?? Cep Telefonu Ba??ml?l??? Testi'nin (ACPAT) Türkçe popülasyonda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini göstermeyi hedeflemi?tir. Bu adaptasyon, özellikle genç yeti?kinler ve genel yeti?kin popülasyon içinde mobil cihaz kullan?m?n?n h?zla artan etkilerini anlamak için kritik psikometrik veriler sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Uyarlanm?? Cep Telefonu Kullan?m Al??kanl?klar? Ölçe?i, AMPUH, ACPAT, cep telefonu kullan?m?, ba??ml?l?k, kültürel uyarlama, psikometri, genç yeti?kin.

Yazarlar

E. ?enol-Durak, Mithat Durak

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin cep telefonu kullanma ?ekillerini, bu al??kanl?klar?n yo?unlu?unu ve potansiyel olarak sorunlu hale gelme düzeylerini ölçmektir. Orijinal AMPUH ölçe?i, normal ve a??r? mobil cihaz kullan?m? aras?ndaki ayr?m? yapmaya yard?mc? olan alt boyutlar? incelemek üzere tasarlanm??t?r. Türk kültürüne uyarlama çal??mas? ise, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenilirli?ini Türkçe konu?an bir örneklemde do?rulamay? amaçlam??t?r.

Bu adaptasyon, Türkiye'deki akademik ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere, mobil cihaz kullan?m al??kanl?klar?n? standardize edilmi?, kültürel olarak uygun bir araçla de?erlendirme imkan? sunarak, teknoloji ba??ml?l??? alan?ndaki literatüre katk?da bulunmaktad?r.

Yap?

Uyarlanm?? Cep Telefonu Kullan?m Al??kanl?klar? Ölçe?i (AMPUH), genellikle bireyin mobil cihazlarla kurdu?u ili?kinin çe?itli yönlerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, sadece kullan?m s?kl???n? de?il, ayn? zamanda kullan?m?n i?levselli?ini, sosyal etkile?im üzerindeki etkisini, cihazdan uzak kal?nd???nda ya?anan yoksunluk belirtilerini ve kontrol kayb?n? da kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, sorunlu cep telefonu kullan?m?n?n temel bile?enlerini (tolerans, geri çekilme, duygu durum de?i?ikli?i, çat??ma ve nüksetme) de?erlendirerek, normal kullan?m al??kanl?klar?ndan patolojik kullan?ma geçi?i tespit etmeye odaklan?r. Ölçe?in alt boyutlar?n?n, kültürel farkl?l?klara ra?men orijinal yap? ile tutarl? olmas?, uyarlama çal??mas?n?n temel hedeflerindendir.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizleri, ölçe?in Türk popülasyonunda ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek için yap?lm??t?r. Geçerlik çal??malar? genellikle yap? geçerli?i (do?rulay?c? veya ke?ifsel faktör analizi) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (ilgili di?er ölçeklerle korelasyon) içerir. Kaynak referans?nda spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, ?enol-Durak ve Durak (2019) çal??mas?nda, AMPUH ve ACPAT'?n kültürel adaptasyon sürecinde yap?sal geçerli?in incelendi?i varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçümlerinin tutarl?l???n? ifade eder. Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir. Türk popülasyonu için yap?lan adaptasyonda, ölçe?in farkl? alt boyutlar? için kabul edilebilir güvenilirlik düzeylerinin elde edilmi? olmas? beklenmektedir.

Faktör Analizi

Kültürel adaptasyon çal??malar?n?n önemli bir ad?m?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n yeni dildeki örneklemde de korunup korunmad???n? incelemektir. Bu amaçla, Ke?ifsel Faktör Analizi (KFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. ?enol-Durak ve Durak (2019) taraf?ndan sunulan çal??mada, AMPUH ve ACPAT ölçeklerinin faktör yap?lar?n?n Türkçe örneklemde orijinal yap? ile uyumlu olup olmad??? test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in boyutlulu?unu ve maddelerin alt faktörlere da??l?m?n? kesinle?tirmek için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmi? olsa da, bu tür ölçekler genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler ve Yeti?kinler

ARABPSYCHOLOGY.COM

Age Group: Genç yeti?kinlik ve genel yeti?kinlik dönemi (spesifik ya? aral??? kaynakta belirtilmemi?tir)

Population Details: Türkiye'de ya?ayan ö?renciler ve yeti?kinlerden olu?an örneklem.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i. Uygulama genellikle ka??t-kalem veya dijital anket yoluyla gerçekle?tirilir.

Anahtar Kelimeler

Cep telefonu kullan?m?, sorunlu kullan?m, AMPUH, psikometri, Cronbach Alfa, mobil teknoloji, kültürel adaptasyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mithat Durak

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: mithatdurak@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019 (Adaptasyon çal??mas?n?n sunum tarihi)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, akademik ara?t?rmalar veya klinik uygulamalar için gerekli izinler ve ücretlendirme bilgileri için do?rudan sorumlu yazar Mithat Durak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in adaptasyon çal??mas?na ait sunum bildirisine DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi (?ngilizce versiyonu olabilir) ?u adresten indirilebilir: the-adapted-mobile-phone-use-habits-ampuh-toad.pdf

Kaynaklar

?enol-Durak, E., & Durak, M. (2019, June 18-19). *Cultural adaptation of The Adapted Mobile Phone Use Habits (AMPUH) And The Adapted Cell Phone Addiction Test (ACPAT) in Turkish students and adults* . 2nd International Congress On New Horizons In Education And Social

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sciences Proceedings, Istanbul, Turkey.

Uyarlanm?? Cep Telefonu Kullan?m Al??kanl?klar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçe?in maddeleri, telif hakk? veya yay?n k?s?tlamalar? nedeniyle bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için ilgili akademik yay?na veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM